

Молодий комуніст

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Виходить з 5 грудня 1939 р.

Субота, 24 травня 1986 року

№ 62 (3725).

Ціна 2 коп.

САНДРУЖИННИЦІ — ЧОРНОБИЛЮ

Аварія на Чорнобильській АЕС схвилювала всіх радянських людей. Ми розуміємо, що допомога потерпілим з боку держави буде чималою. Але закон нашого су-

спільства — чужої біді не буває. Тому одним з найважливіших завдань єборів сандружини і санноста інструментального цеху 110 карбонадів премії за пере-

могу у районних змаганнях добровільно переселені у фонд допомоги Чорнобиллю.

Л. РОДІОНОВА,
командир сандружини інструментального цеху виробничого об'єднання по сіалках «Червона зірка».
м. Кіровоград.

КОМСОМОЛЬСЬКА НАГОРОДА

За високі виробничі показники і активну участь у громадському житті колективу доярки колгоспу «Союз» Знаменського району Лідія Куженко нагороджена Знаком ЦК ВЛКСМ «Трудова доблесть». Минулого року доярка надоїла 6072 кілограми молока від корови, ставши переможцем соціалістичного змагання молодих доярок області. Л. Куженко — депутат Знаменської районної Ради народних депутатів, член комітету комсомолу колгоспу.

Вітаємо з нагородою!

Хто за професією ця дівчина — здогадатись не важко. Навіть позувала нашому фотокореспонденту — не випускаючи з рук доїльного апарату. Ось-ось мало розпочатися доїння. І в такий час Лідія ДЕМЧУК, доярці колгоспу «Дружба» Онурівського району, особливо ніколи. Проте довелося приділити кілька хвилин «для преси». Адже рішенням бюро обкому комсомолу її занесено на обласну Дошну пошани. Нині від своєї групи першості молода доярка надоїє не менше 12 кілограмів молока на корову щодня.

Фото В. ГРИБА.

ВІСТІ З УЛЯНОВСЬКОГО РАЙОНУ

НЕЗАБАРОМ НОВОСІЛЛЯ

В місті Ульяновці, поблизу першої середньої райцентрівської школи, будівельники пересувної механізованої колонії «Кіровоградбудрикоцукроагропрому» споруджують 16-квартирний житловий будинок для працівників цукрозаводу.

Під керівництвом молодих спеціалістів виконроба і майстра Анатолія Лебедева та Віталія Збінеского будівельні роботи ведуться з висередженням графіка.

Дружно і старанно працюють бригади мулярів і зварників, які очолюють Г. В. Каріон та А. Д. Корсак. Внутрішню штукатурку й малярні роботи виконують ланки В. Кронішко, Л. Ковальчук і Т. Заїки. У трудовому суперництві не відстають від них столярні П. Мельник, Ф. Русавський, електрик М. Зайченко, кравітник О. Штельмах. Найближчим часом будівництво розпочнуть зовнішні штукатурні новобудови.

Будинок буде газифікований. В черговій лінії ульяновські цукровари справлятимуть новосілля.

ГОСПОДАРСЬКИМ СПОСОБОМ

З метою реконструкції та розширення механічної майстерні, дальшого поліпшення умов праці робітників і службовців заводська рембуддільниця (начальник В. І. Величко) господарським способом восени минулого року розпочала надбудову третього поверху адміністративно-побутового корпусу підприємства.

Згідно проекту там передбачається розмістити зал для відвідувачів, технічну бібліотеку, музей трудової слави, відділ праці і зарплати, інші кімнати.

Надбудову здійснює бригада мулярів, очолювана І. Г. Горалем. Особливо сумлінно працюють у бригаді П. Холякко, В. Умрихін, Л. Смух, В. Озірний.

ВИБОРОЛИ ПЕРШІСТЬ

Щеодавно в Ульяновському районі проведено змагання санітарних дружин і санностів. Як і минулого року першість ви-

борола сандружина Ульяновського цукрового заводу, якою постійно проводили практичні заняття фельдшер здоров'я підприємства В. А. Кучеренко та командир В. П. Вдовиченко.

Під час змагання міцні знання і хороші практичні навички виявили В. Недоступ, О. Мегута, В. Савченко, Г. Троянська, О. Підгорна. Вони відзначені грамотами та пам'ятними подарунками.

ЗООЦИРК

МОТОАТРАКЦІОН

Протягом літніх днів грає в Ульяновці успішно гастролювали пересувний зоопарк з Москви та мотоатракціон з Ростована-Дону. Тисячі дітей, підлітків і дорослих одержали задоволення, спостерігаючи за тваринами та птахами багатьох країн світу — левями, ведмедями, вовками, пантерами, мавпами, панутами тощо.

Загалом у липні, відвідувачі спостерігали віртуозну їзду на радянських мотоциклах каскадерів Миколи Троянська, Анатолія Асєєва, Василя Чуйка, Валентина Чернишова та Аркадія Гарігелія.

Л. БАЖАТАРНИК,
громадський кореспондент «Молодого комуніста».

АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю

Підтримав? Це найлегше. Скажи своє!

Зустрічі із членами КМК у післязідівський період часом свідчать про негативну тенденцію: про наслідки перебудови, визначеної для всіх радянських людей за першочергове завдання, практично нічого говорити тому, що її учасники так і не намітили своїх функцій у цьому стратегічному процесі. Відгороджуються старою вивіреною лексикою: «політизм», «переглянемо», «мобілізуємо», але й зміст цих понять трактують по-чужому.

Кожен трудовий, виробничий колектив має створити систему роботи на високій кінцевий результат з урахуванням як наявних можливостей росту, так і резервів.

Сьогодні фактично по-господарськи продуманої тактики пошуку нових форм і методів діяльності сприймаються як здобутки, гідні наслідування. Про це й розмова нашого кореспондента із секретарем комітету комсомолу Олександрійського заводу «Автоштан» Євгеном Бударним.

Є. БУДАРНИЙ: Усі сім комсомольсько-молодіжних колективів підприємства нині взяли зустрічні соціалістичні зобов'язання. І аналіз їхньої роботи показує, що резерви росту в бригадах залишаються ще чимало. Тож треба їх постійно бачити і втілювати в життя.

КОР.: Якщо говорити про особливості ведення соціалістичного змагання серед трудових об'єднань молодих виробничиків «Автоштан», — чим воно є для вас? Хотілося б знати, як комітет комсомолу заводу долає формалізм у цьому?

Є. Б.: Пригадаємо події недалекого минулого. Маю на увазі жовтень 1984 року. Тоді мене обрали комсоргом заводу. До цього часу працював тут же токарем 4-го розряду у комплексній бригаді по виготовленню висадного інструменту. Це я до того, що, ставши ватажком спілки й молоді «Автоштан», чудово орієнтувався, яких помилок чи слабких методів роботи з людьми повторювати не варто. Саме соціалістичне змагання тут є ілюстрацією.

Хай не сприйме колишній секре-

тар комітету комсомолу Іван Величко ці слова як негативну оцінку його діяльності, висловлену поза очі. Далі я доведу, що ситуація в більшості випадків була позитивною, і моїм завданням на новій посаді було принаймні втримати такий авторитет комітету.

КОР.: Але повернімося до соціалістичного змагання...

Є. Б.: Фактично організовувати по-новому його ведення не було потреби. Недоставало одного — приземлити його, вивести з-під тягаря заорганізованості. Великим плюсом у нас на заводі, вважаю, є те, що його підсумки щомісяця підбиваються і окремо для КМК підприємства. А спочатку так не було, тому це, можливо, і служило однією з причин дещо формального ведення соціалістичного змагання. Були й тоді рапорти колективів про трудові здобутки, але яким трудом і, знаю, особистою енергією секретаря комітету комсомолу давалися вони! Не з наступного дня змінилася

ситуація на краще і в мене. А проте прогрес помітний: сьогодні такий самоконтроль діє результативно.

Доречно згадати: про інтерес до змагання і серйозність намірів, очевидно, свідчить той факт, коли до комітету комсомолу звернулися представники монтажників радіоапаратури і приладів з проханням затвердити у них... одразу 2 КМК. Знайомство зі станом справ на цій дільниці і дозволило нам врахувати бажання молодих виробничиків — у них визріли умови для створення комсомольсько-молодіжних колективів. Так і народилися з числа монтажників у січні цього року два КМК. Одним керує В. І. Силиверстов (групкомсорг Н. Самотуга), а другим — О. Г. Мудра (групкомсорг О. Ставила). Зауважимо — почали свої трудові біографії вони у дуже відповідальний період — передзідівський, треба було зразу не лише повноголосно включитися у загальний трудовий ритм підприємства, але й сказати своє вагоме слово. Присмню, що наші надії, зв'язані з цими новими колективами, виправдалися: достроково виконали до початку роботи XXVII з'їзду КПРС місячні завдання лютого. А КМК О. Г. Мудрої ще й перекинув план на 4 проценти. Утримують запал і нині — за підсумками квітня цього року процент виконання ними соціалістичних зобов'язань склав, відповідно, 4,1 і 3,6.

Лідиром у соціалістичній бригаді електромонтажників — схемників О. Сорокуна (групкомсорг В. Вознюк). Цей колектив неодноразово

перемагав серед КМК міста й області. І його заслуга як маяка в тому, наприклад, що всі 5 КМК підприємства XII п'ятиріччю закінчили достроково. Члени бригади О. Сорокуна так само з висередженням зустріли й день відкриття XXVII з'їзду. А сьогодні вже за ними нова ініціатива — працювати з колективною відповідальністю за стан трудової і виробничої дисципліни в КМК.

У всіх питаннях, де виникають ті чи інші труднощі, розраховуємо на допомогу адміністрації, профкому, парткому заводу. Секретар парткому Л. О. Матанова підтримує всі наші реальні починання, і це заохочує до нових. Під такого співробітництва — клуб за інтересами, який от-от почне працювати.

КОР.: А як торкнулася перебудова роботи самого комітету комсомолу заводу?

Є. Б.: Ми принципово проаналізували її і зрозуміли, що ще є багато слабких. Не всі члени комітету чітко знають коло своїх нових обов'язків. У вигляді побажання переглянути свій стиль роботи назву таких, як Тетяна Висоцька, Анатолій Шполянський. Перша очолює заводську раду молодих спеціалістів, а другий веде спортивну роботу. Ще дуже мало ініціативності з боку цих майже помічників — сьогодні вже не досить лише підтримувати чиєсь нововведення. А Василем Косенком, Іриною Гезенко та Ніною Висоцькою задоволені: спілчани прагнуть свою енергію донести до кожного. Працюватимемо, щоб кожен з одинадцяти мав такий стиль.

Є й ряд цікавих задумів. Під особливий контроль спілчан буде взяте питання роботи на верстатах з ЧПУ — їх на підприємстві все більше.

Розмову вів І. КУЦЕНКО.
м. Олександрія.

НА КОНТРОЛІ ГАЗЕТИ

НАГАДУЄМО ЩЕ РАЗ...

«Байдужість — від байдужих» — так називалась критична кореспонденція в газеті за 10 квітня. Мовилося у ній про незадовільну організацію праці на весняний сієбі в колгоспах «Росія» й імені Литвинова Новоархангельського району. Матеріал був опублікований по свіжих слідах, і редакція чекала негайної відповіді від голови ради Новоархангельського районного агропромислового об'єднання. Виходить, дуже вдало підібрано заголовки — «Байдужість — від байдужих». Але дарма чекали ми тиждень, другий... Сьогодні відповідь уже непотрібна — давно вже зішло насіння, загориє у ґрунт напочатку квітня. І добре, якщо газетні рядки відкрили очі на недоліки в організації праці, допомогли

підняти підстаючих. Та тільки чому ж промовчали керівники РАПО?

Більше місяця чекає редакція відповіді на критичну публікацію «Чому гальмує «Космос»?» від кількох організацій м. Кіровограда. Проблеми масового спорту житлово-експлуатаційної ділянки № 8 мають розв'язуватись комплексно і не тільки на місці, а й на вищих рівнях. Але поки що мовчать і заступник голови

Кіровського райвиконкому М. С. Тригубенко і голова міського спорткомітету А. С. Подольський, і перший секретар Кіровського райкому комсомолу Сергій Мальований. Єдина відповідь надійшла з виробничого об'єднання «Друкмаш», але й вона формальна (дивіться рубрику «Відписалися»). Отож, нагадуємо ще раз.

«СКЛАДНІ ЗАПИТАННЯ»

Під таким заголовком 12 квітня цього року в газеті була надрукована кореспонденція про незадовільну участь радянських, комсомольських і громадських організацій у Всесоюзному рейді «За ефективну працю і здоровий побут», піддавалась критиці антиалкогольна робота в Новоархангельському районі. На критику редакція отримала відповідь голови виконкому Новоархангельської районної Ради народних депутатів Т. Ф. Наути:

— Публікацію «Складні запитання» обговорено на бюро райкому ЛКСМ України і в комісії по боротьбі з пияцтвом райвиконкому.

У першому кварталі 1986 року в Новоархангельському районі додатково заборонено продаж спиртних напоїв в деяких магазинах, в тому числі в магазинах № 13 села Торговиця і № 58 села Кринички. В чотирьох сільських Радах народних депутатів проведено місячник «Здоров'я».

Ресторан «Ятра» в даний час не працює — ремонтується. Працівники

ресторану письмово попереджені про відповідальність за порушення норм відпуску спиртних напоїв і відповідний порядок у місцях масового відпочинку. Проведено також роз'яснювальну роботу з працівниками готелю «Слинка» про належний порядок в громадських місцях. Регулярно влаштовують перевірки черговий патруль міліції і добровільна народна дружина. Випадків розпиття спиртних напоїв в готелі за останній час не встановлено.

В районі працює агітбригада, темою якої є профілактика проти порушення норм соціалістичної законності та боротьба з алкоголізмом. Комісія по боротьбі з пияцтвом при райвиконкомі постійно веде бесіди із залісними порушниками антиалкогольного режиму.

«НА СВОЄМУ ГОРОДІ ПОСІЯВ БИ»

На критичну кореспонденцію під таким заголовком, опубліковану в «Молодомому комунарі» 26 квітня ц. р., надіслав відповідь голова Новомиргородського районного агропромислового об'єднання М. А. ПОСТИКА. Він по-

Після МХ висунути

відомив, що критичний матеріал газети обговорено на зборах колективу тракторної бригади № 1 колгоспу імені Шевченка. Газетну критику за зволікання слави кукурудзи на зерно визнано справедливою. Нині славу цієї культури в господарстві проведено в оптимальні строки.

Дійсно, йдеться далі в листі, колектив тракторної бригади № 1 надавав практичну допомогу в проведенні сільськогосподарських робіт іншим бригадам колгоспу. За колективним підрядом перша бригада працює недавно, тому поки що позбавитися недоліків в організації праці не вдалося. Під час зборів виступала більшість членів колективу бригади, які й вели мову про існуючі проблеми підряду в їхньому колективі. Керуючий першим відділом Г. І. Банул, а також бригадир тракторної М. Г. Коровін вживають заходів по вправленню становища, що склалося. Головний економіст районного агропромислового об'єднання Н. І. Дахно впровадження колективного підряду в тракторній бригаді № 1 взяла на контроль.

Відписалися
жед № 8. Заступник директора виробничого об'єднання С. Вишинський так і пише, відповівши на критику: «До цього часу за допомогою по благоустрою спортивних майданчиків жед № 8 не зверталася в «Друкмаш». А далі: «Після виступу газети почалися жед № 8 В. Г. Горово разом з секретарем комітету комсомолу об'єднання К. Войчужом пам'ятали заходи по благоустрою спортмайданчиків: установити спортивні снаряди і пофарбувати їх».

Ось і все, що зроблено: намітили заходи. Діти і підлітки поки що збираються вдень і ввечері в відвальному приміщенні або пустують у дворах біля своїх будинків зіпчів'я. Крім до масовості так і не зроблено — один педагог-організатор, не відчуваючи допомоги шефи, пропонує тренування на «попеченому» майданчику СШ № 18 з мінімальною кількістю інших спортеменів. А чи будуть біля будинків тенісні столи, перекладишні, «сектори здоров'я», так і невідомо. Во в друкуванні давні позиція — «намічати заходи...».

ХОЧ ЛИСТА Й НЕ БУЛО НАДРУКОВАНО

Молодь села Високі Байраки Кіровоградського району написала нам про своє невдоволення роботою місцевого клубу. Скаргу передали на розгляд обласному управлінню культури. Ось що, зокрема, відповів редакції заступник начальника управління культури обласного виконкому Ю. І. Компанієць:

Не працюють у даний час хорівий та вокально-інструментальний колектив через відсутність художніх керівників. Відділом культури Кіровоградського райвиконкому виділено

кошти з метою придбання апаратури для доукомплектації вокально-інструментального ансамблю.

Директору Високобайрацького будинку культури К. У. Бондарю за виявлені недоліки оголошено догана та встановлено терміни для усунення недоліків.

Скаргу молоді на незадовільну роботу Калантаського клубу Світловодського району ми направили у відділ культури місцевого райвиконкому і одержали відповідь:

«Питання роботи Калантаського клубу заслухано на засіданні ради відділу культури. Намічено заходи по поліпшенню роботи. Активізувалася діяльність драматичного колективу, хору-ланки, оркестру народних інструментів».

Як повідомила директор районної кіномеханіки Н. А. Тумакова, питання підвищення кіномеханіки в с. Калантаї вирішено позитивно. На даний час кінофільми демонструються регулярно.

І СВІЙ ГОЛОС ЗА НАРОД

23—24 травня в ЧССР проходять вибори до Федеральних зборів. Активну участь у них взяли будівельники з ЧССР, які працюють на спорудженні поблизу міста Долинської гірничо-збагачувального комбінату по переробці окислених руд.

До цієї знаменної події чехословацькі будівельники підготували вагомий трудовий дарунок. Вони закінчили спорудження першої черги

містечка і виробничої бази.

Нині на об'єкті сотні будівельників з ЧССР, а згодом їх кількість значно збільшиться, роботи на зведенні гіганта чорної металургії вистачить усім. Нагадаємо, що на цій інтернаціональній будові працюють також будівельники з НДР, Угорщини, Румунії і Радянського Союзу.

Дружною сім'єю прийшли на виборчу дільницю інженери, водії, ре-

монтники, будівельники, монтажники з ЧССР, щоб віддати свої голоси за кращих представників чехословацького народу, за мир і щастя на землі. Особливо хвилюючим був цей день для 18 молодих будівельників, які уперше брали участь у виборах.

Будівельників з ЧССР тепло привітали зі святом народовладдя їхні колеги з братніх країн, представники громадськості Долинського району.

С. АЛЕКСЕЄВ.

З ЛЯКАНИЙ вигук одного з хлопчиків серед пронизаної золотими промінчиками теплії пролунає раптово.

Скрає одного городу у закинутій криничі хлопчики побачили труп.

Пізніше експерти виявили, що він пролежав тут близько півтора року. Вже навіть перший огляд стверджував: здійснено вбивство (руки й ноги потерпілого було скручено проволокою, на грудях висів бачок). Для працівників карного розшуку

аналітична робота, коли з сотні варіантів треба вибрати один-єдиний, правильний; коли версії розбляються одна за одною і відпадають, як вмираюче восени листя з дерев; коли від думок, здається, зараз розколеться голоза, а перед тобою — і досі тупик... Та збачити або відступити назад просто не маєш права.

Отже, вдумливість, аналітичність, скильність до філософських узагальнень — невід'ємні риси працівника сучасного карного

важливо. Профілактика правопорушень — одна з функцій карного розшуку. І виконання її ніколи не буває легшим від оперативної роботи. Зате яку відчуваєш радість, коли вдається зупинити людину на грані дозволеного, не просто врятувати від кари, а допомогти знайти правильний шлях. Тож коли доводиться розглядати справу одного з любителів легкого життя, який ще не здійснив злочин (не зупини його — завтра переступить межу), його ніколи не залишає у спокої. Або передадуть іншим службам міліції, або ж працюватимуть самі. Адже саме міщанська, обивательська психологія, недоліки виховання у сім'ї, школі, трудовому колективі породжують злочинність.

Як у випадку, про який розповідалося на початку. Одразу заспокою читачів: злочинця було знайдено, хоч це належало було з'ясувати. Щоб з'ясувати, приховати вчинений ним тяжкий злочин, вбивця здійснив ще один, але вже набагато дрібніший, думаючи, що, відбуваючи покарання за останній, зможе уникнути кари. Та працівники карного розшуку передбачили і такий варіант.

Розплата за скоєне настала.

...На закінчення нашої розмови я запитала своїх співбесідників:

— Яким, на вашу думку, повинен бути ідеал працівника карного розшуку? Відповідь не забарилася:

— Тут найкраще сказати словами Фелікса Едмундовича Дзержинського: у чекіста повинні бути холодна голова, гаряче серце і чисті руки.

Н. ГАРАС.

м. Новоукраїнка.

З комсомольським зав'язанням працюють монтажники-регулювальники головного заводу виробничого об'єднання «Львівприлад». Молоді робітники, а тут кожного другого немає 30 років, не тільки виготовляють установки автоматизованого контролю для газоперекачувальних станцій, але виїждять на будови, проводять встановлення і налагодження своїх продукцій. Це значно прискорює впровадження, дає чималий економічний ефект. Нормне відповідальне замовлення комсомольці беруть під свій контроль.

На знімку: засідання комсомольського бюро цеху. Намічаються заходи по освоєнню нової продукції, адже незабаром нові установки забезпечуватимуться мікропроцесорною технікою. Зліва направо — монтажники Світлана БОЯКО, номісорт цеху Наталія ПРОТАСОВА, Надія МАТЛАГА, Марина МИСИН і заступник бригадира Михайло КИЩАН.

Фото В. КРИШТУЛА.
(Фотохроніка РАТАУ).

НАШ СУЧАСНИК

ЩОДНЯ до порогу кіровоградської СШ № 4 разом з батьками чимчикують поважні й одночасно весело-безтурботні школярі, котрим ще не виповнилося семи років. Не відають вони, що клас їхній, точніше, група — експериментальна, перша в обласному центрі. Та від цього не зменшується значимість непростого роботи першого на життєвій ниві наставника — молодого педагога, комсомолки Тамири Василівни Полюк. Про неї і сьогоднішня розповідь.

Досвід наставника шестиліток ще практично немає, мало що в змозі доповнити й підвудати методична література. Тож у багатьох випадках іншим разом у такі «важкі» класи призначають досвідчених вчителів, з багатьма роками чи й десятиліттями педагогічної діяльності за плечима: хай підказує інтуїція. Ось коли постала ця проблема й у четвертій школі, вибір упав саме на Тамиру. У неї був не лише досвід, хай і не такий великий, як у інших, — був талант вихователя, організатора. Допомогли роки навчання в Кіровоградському педагогічному інституті на факультеті початкових класів, а ще більша заслуга — у прилюдному покликанні, справжньому таланті вчити добру.

Малюків учити слід, не переучувати. Цю незаперечну істину Тамира зрозуміла добре. Починати можна та й, мабуть, варто з виховання відповідальності. Пряміром, у роботі. Молодий педагог бачить,

що у шестирічному віці малюки сприймають усе набагато активніше від самих себе вже семирічних, поглинають кожне слово, жест, вираз обличчя першої вчительки. Звідси — велика відповідаль-

Добрий порадник

ність покладається уже на самого вихователя дитячих душ. Усе, практично все, на думку Тамири Полюк, що встигнеш прищепити їм у такому віці, переросте у звичку. Тут починається поступове самовиховання, формується власне характер майбутніх громадян, їх особистість. І як важливо не помилитися у виборі ними самими (такі) себе як людини!

Про дисципліну й порядок мова. Риси ці недостатньо ледь не кожній дорослій людині лиш тому, що виховувати їх у процесі життєдіяльності набагато важче, ніж напочатку, у дитинстві. Непросто, звичайно, й з малюками: так, одне — привчати до порядку переважний загаль «дитсадківців», а зовсім інше, якщо дитина виховувалася вдома. Де й пестять надміру, і балують, і опікають занадто.

Тамира вчить їх усьому: до класу учні входять без метушні, кожний проступ до свого місця, знає свою шапку. Давно вивчили, як слід сидіти за партою, піднімати руку. Черговий по класу знімає з полицок підручники, розкладає по партах, а після заняття так само акуратно кладе па-

свої місця. Тому на робочих місцях (партах) завжди порядок і чистота.

Після 30-хвилинного уроку діти йдуть до ідальні — тихенько, бо, вже знають, за дверима, повз які веде їх Тамира Василівна, вча-

ться інші діти, а їм потрібна тиша. Чергові сервірують столи. За весь час учителька не робить жодного зауваження, хоч не в кожного виходить одразу вправно тримати виделку. Це свідчить про хорошу підготовку до сприйняття нового. Усе важливо тут, немає ніяких дрібниць, якими можна знехтувати.

Так само акуратно вміють діти поводити себе

серед своїх іграшок та меблів — усе, як повсьо-ке, лежить дбайливо покладене на свої місця. Із класу вхід до ігрової кімнати. Хоч вона невелика за розмірами, тут цілком досить місця, щоб побавитися усім тридцятьом. Така ж чистота й порядок тут завжди, іграшки не лише акуратно складені, а й усі ціленькі, чисті — такий, погодимось, контраст, із наслідками ігор в домашніх умовах. Бережливість до іграшок, яку Тамира виховує у своїх підопічних, неодмінно переросте у бережливість до речей ширшого вжитку, до власності як такої і державної, зокрема.

Поруч вхід до спальної кімнати, тут також світло і привітно під порядку. Діти самостійно роздягаються, готують постіль до сну, а опісля самі ж прибирають її. Т. Полюк не втрачає нагоди, щоб перевірити, як добре діти знають норми поведінки, поводження між собою.

Хочеться сказати й про методичну вправність молодого педагога. Говорить з дітьми лагідно, ласкотно. Тему кожного заняття добірає продумливо, тому й слухають уважно її, наче й не по-дитячому. Чи розповідаючи казку, чи читаючи про пригоди звірят, вона уважно слідує за аудиторією. Приймає чистання, переписує, на чому закінчила, радіє, що кожен легко відповідає. Такий психологічний контакт між нею й дітьми важливий тому, що саме в цей час у дитині виховується увага, витримка, логічне

мислення. Якесь ознака загальної втоми — увага зразу переключається на інше: «Діти, у нас фізкультхвилинка!». Під ритмічні віршики діти лахи роблять фізичні вправи і знову за роботу.

Між учителем і учнями спілкування особливе: не лише словами, а поглядом, жестами тощо. Для того, щоб не переривати хід думки — це дуже важливо, зберігати настрій. Ображених з тих чи інших причин не полишає на власний розсуд образи з «вселенськими» образами — розпитує, заспокоює, дивиться — усе й пройшло. І одночасно не сліпить заохвалювати: хоч на похвалах діти й ростуть, як на дріжджах, все ж варто знати міру: інакше такий (чи така) щасливчик вважатиме себе вірцем в усьому з усіма наслідками, що можливі при цьому. А зі слабеньким працює Тамира в поті чола — накривати чи наспарити простіше пельменів, а тут треба працювати, переконувати у неправоті, напернути до рівня кращих. Тут Тамирі допомагає й вихователь Л. Журба.

Про досвід роботи Тамири Полюк можна говорити багато. До неї починати приїжджають і приходять студенти педінституту, міські педагоги, заучивши шкіль. Звичайно, не все ще вдається, процес триває. Однак відрадно те, що результати є вже сьогодні і вони не забаряться згодом. Бо зацікавлені в цьому такі люди, як Тамира Василівна Полюк.

М. ОРЛОВА.

м. Кіровоград.

в країні дитинства

МИ — РАДЯНСЬКІ

...А ЇХНІ СТАРАННЯ ДАРЕМНІ

Лев Якович тоді, при зустрічі, так і сказав:

— Ні, не до вподоби мені ці балачки. Якщо вони розраховують на мене, то даремно надривають гор-

Мова йде про передачі радіостанції «Німецька хвиля». Радіокомунікатори із Кюльну напередбачають розпалити в нашій країні національну ворожнечу. Як підкреслював колишній директор згаданої радіостанції В. Штайгнер (пізніше його слова були повторені західнонімецьким журналом «Аус-сенполіт»: «Наші ідеї слід протиставити у суспільне життя комуністичних держав усіма засобами, не гнувшись ні майстерними психологічними методами, ні привітністю і співчуттям до тих, кого насправді ми ненавидимо»).

А ненавидять вони всіх: росіян, євреїв, українців, білорусів... Ну, і звичайно, німців, які живуть в Радянському Союзі. Саме там, за штайгнерівською формулою, вони співчутують громадянам німецької національності, котрим, мовляв, ду-

же важно жити в нашій країні. І ось ці вони не можуть одержати, і всі їх цюють, і з роботою у них складності...

Л. Я. Рот (німець за національністю) усе своє свідоме життя прожив у Радянському Союзі і тому, звичайно, він добре бачить і розуміє, наскільки брехливими є вигадки «Німецької хвилі». За 36 років, які він пропрацював у гірничій промисловості, не пам'ятає випадку, щоб до нього ставилися гірше, ніж до інших. Коли в 1920 році загинув його дід, сім'я певний час була на державному утриманні. І цей факт Лев Якович не може кваліфікувати ніяк інакше, як чужинське ставлення до людини, незалежно від її національності.

З 1941 по 1977 рік сім'я Ротів проживала у місті Балхаші Казахської РСР. Коли на злинок партії з усіх німців країни з'їхалися тисячі юнаків і дівчат піднімати цілну, на міг стояти остоєм і молодий Лев. Три роки він трудився в МТС, був членом комсомольського бюро, неодноразово відзначався керівництвом за добросовісне виконання своїх обов'язків.

З 1977 року працює машиністом-екскаваторником у Петровому. І край йому наш подобається, і заробітки має непогані, та й його за роботами руки, чужинське цінують у колективі. Старший син Лева Яковича Сергій також став гірником, тепер перебрался із сім'єю на Чукотку. Середній Вячеслав закінчив у 1979 році Дніпропетровський медичний інститут і нині працює терапевтом в одному з районів Дніпропетровської області. 24-річний Олег став офіцером Радянської Армії і зараз служить у Приморському краї.

— Ви бачите, — сказав мені на прохання Лев Якович, — всі мої діти стали хорошими людьми. Нічим не обділені. Радості моєї немає меж: здорові, гарні, роботящі. От в такі хвилини й думаю: добре нам жити, тільки б ніхто не заважав, тільки б мирно було. Не посіяти між нашими народами ворожнечі! Тепер з певністю можу сказати: не лише за себе, але й за своїх синів: «Хай добродіє з «Німецької хвилі» на нас не розраховують. Ми — радянські. І все радянське нам дороге і рідне».

В. ПОНОМАРЕНКО.

Петрівський район.

БОРТЬБА САМБО

Пам'яті «Спартак»

Ще донедавна нам доводилося говорити про те, що географія популяризації боротьби самбо на Кіровоградщині досить вузька. Тепер же цей вид спорту культивується в Світловодську, Устинівці, Петровому, Голованівському районі. Тож в обласних турнірах беруть участь не лише кіровоградці.

Від масовості до майстерності роблять крок юні самбісти тренера Д. П. Яровенка з селища Побузького Голованівського району.

Більше 80 спортсменів з Кіровограда, Петрового і Побузького зійшлися на спортивній базі селища металургів. Місцеві самбісти здобули перемогу в тринадцяти вагових категоріях, три перемоги — з Кіровограда, один — з Петрового. Вихованець Д. П. Яровенка Сергій Солтик став переможцем в абсолютній першості.

Командою перемогли побузьці, які й отримали приз пам'яті героїв «Спартак».

Л. МЕДВЕДЕВ,

старший тренер ДЮСШ обласної «Колоса».

ФУТБОЛ

«ЗІРКА»

«НОВАТОР»-1:0

Зайтним матчем «Зірка» завершила перше коло попереднього турніру команда другої ліги.

За всім хвилям до фінального свистка захисник «Зірки» Валерій Самофалов отримав м'яч у центральній частині поля і пройшов з ним правим флангом аж до нута штрафного майданчика гостей. Який цей епізод трапився на почат-

ку гри, то Самофалов об'єднав віддав би м'яч партнерам. Та дуже багато моментів було втрачено за цю гру. Тому й вирішили захисники пробити сам, метрів з тридцяти до воріт. Удар вийшов влучним і зовсім несподіваним для воротаря гостей.

«Зірка» виступала в такому складі: Ю. Колосовський, В. Самофалов, Є. Чинний (В. Димов), О. Михайленко, С. Улицький, В. Черних (С. Назаров), М. Ла-тиш, Л. Федоров, Я. Бобил (О. Коробков), М. Нали-та, А. Савицький.

Друге коло турніру «Зірка» починає 30 травня у Горішній міській «Шахтарем».

С. БОНДАРЕВ.

ПРИВІТ ІЗ СОНЯЧНОГО КРИМУ!

Саме цими словами почали свій виступ у редакції «Молодого комунара» гості з Криму. Сюди завітала творча група агітпоїзда «Комсомолец України», який працював нещодавно на території області. Відбулася цікава розмова, під час якої самодіяльні артисти продемонстрували свою майстерність.

У складі групи — композитор, лауреат Всесоюзного Республіканського конкурсу патріотичної пісні Г. С. Квача, співак, лауреат Республіканського конкурсу патріотичної пісні В. К. Свалопа та жіночий вокальний ансамбль «Дружба» Кримської області — лауреат Всесоюзного огляду народної творчості.

Зустріч проходила у формі творчого звіту композитора Г. С. Квача. Він розповів про свою творчу співдружність із поетами кримським Леонідом Татаренком, москвичами Олександром Кулаковим, Юрієм Дикозимом, севастопольцем Костянтином Вороніним, черкашанином Данилом Кононенком та іншими. Прозвучали пісні, серед них — «Балада про комунізм», «Бій за Україну», «Червонопартийний Чорноморський флот», «В місті-герої Севастополі», «Комсомольська юність». Акомпанував сам автор.

Творча група під керівництвом Г. С. Квача вчетверте бере участь у роботі

агітпоїзда. За цей час дано більше 200 концертів. Та на Кіровоградщині гості Криму були вперше. Вони виступали перед колективами Долинського району, будівельниками, учнями профтехучилища обласного центру, робітниками виробничого об'єднання по сілках «Червона зірка», гірниками Олександрії.

Наш кор.

У ДРУЖБІ Є ПОЧАТОК

Нещодавно в гостях у робітників виробничого об'єднання «Дружба» побували актори Кіровоградського музично-драматичного театру імені М. Л. Кропивницького. Це була перша зустріч і залишила вона найприємніші враження і спогади.

Гості показали друма-

шіцям уривки з вистав «Вільна тема», «Березова гілка», «За двома зайцями», в яких були зайняті заслужені артисти УРСР Світлана Мартинюк та Анатолій Косаченко, актриса театру Валентина Литвиненко та інші. В програмі зустрічі були також пісні, вірші, гуморески.

Для акторів було організовано екскурсію по заводу. Дуже дякували гості, що друкарська машинка складається з майже 3 тисяч деталей.

Потім директор театру В. І. Чахадзе запросив друкувальників колективом відвідати театр і подивитися виставу «Березова гілка».

Обидва колективи висловили надію, що ця зустріч послужить початком дружби між робітниками заводу «Дружба» і акторами театру імені Кропивницького.

С. КОЛЕСНИКОВ.

ЛЕГКА АТЛЕТИКА. Під час республіканського турніру змагань у Ялті вихованець Кіровоградського тренера В. Іванця Олександр Сидоренко був першим на біговій дистанції 1500 метрів (4 хвилини 37,0 секунди) і другим на 800 метрів (2:12,7), а в однопливній Наталія Павловська стала третьою призеркою на 200 метрів (25,5 секунди). Наталія Грабар зайняла програв 100 метрів — за 12,1 секунди і 400 метрів — за 55,8 секунди. Віктор Капустін, якого тренує разом з Н. Грабар О. Тесленко здобув срібну нагороду на дистанції 1500 метрів. Члени найкращої збірної Н. Грабар, О. Сидоренко, Н. Павловська та І. Полінова першими принесли на фініш естафетну паличку (4х100). Кіровоградці на цьому турнірі здобули командну перемогу.

КИЇВ

МОЛОДОЇ СІМ'Ї

НА ПОРОЗІ СІМЕЙНОГО ЖИТТЯ

ОГЛЯД АНКЕТ

Редакція газети «Молодий комунар» спільно з обласною юнацькою бібліотекою імені О. Байченка провела анкетування читачів. Їм було запропоновано відповісти на такі запитання:

1. За якими мотивами, на вашу думку, слід одружуватися: а) по любові; б) за матеріальним чи іншим розрахунком; в) тому, що «час настав»; г) через бажання мати й виховувати дітей.

2. Які риси мають бути у ваших чоловіка та дружини?

3. Які риси в них небажані?

4. Коли в сім'ї не ладиться, що робити: а) розлучитися; б) шукати шляхи до миру?

Перед нами 42 анкети, заповнені 16—17-річними. Сорок чоловік вважають, що одружуватися треба лише з любові. Четверо дівчат додали сюди ще й бажання мати дітей, один хлопець — розрахунок. Одна дівчина вважає достатнім мотивом для одруження лише бажання мати дітей, а один хлопець вважає, що у шлюбі має бути присутнім комплекс перерахованих мотивів і багато інших не названих в анкеті.

У відповідях на друге питання молоді люди відзначають, що передусім хотіли б бачити своїх майбутніх обранців добрими, чесними і щирими. Часто згадуються вірність, справедливість, терплячість, турботливість, працелюбство. Зовнішня краса названа на першому місці лише в одного хлопця, в решті ж анкет вона майже не згадується.

Серед небажаних якостей і хлопці й дівчата найчастіше називають ревнивість, грубість, егоїзм, дратівливість, лляцтво, зрадливість, хворобливе самолюбство. Рідше — жадібність, лінощі, схильність до куріння, блягуство, черствість, нахабство. Взагалі різниці між бажанням хлопців і дівчат тут не простежується, хіба що дівчата більше побоюються такої риси в майбутніх чоловіків, як подружня невірність.

Жоден(!) з опитаних не збирається одразу розлучитися, коли в сім'ї почнуться непорозуміння — всі передусім спробують шукати шлях до миру. «Розлучитися завжди не пізно», «Обоє повинні поступитися один одному», «Розлучитися лише в разі зради».

Слід сказати, що відповіді читачів бібліотеки на третє питання не співпадають з дослідженнями вчених-соціологів: у більшості з них ревнивість як неприємна властивість характеру називається далеко не на першому місці. У решті пунктів дані близькі до загальнонаціональних. Особливо показові відповіді на четверте питання: те, що дівчата частіше, ніж хлопці, допускають розлучення, відтворює дійсну картину статистики розлучень: ініціаторами 80 процентів із них є жінки.

Редакція дякує опитаним і працівникам бібліотеки за участь в анкетуванні. Сподіваємося, що подана тут інформація стане в пригоді дівчатам і юнакам, котрі стоять на порозі сімейного життя.

Відділ морально-естетичного виховання «МК».

МОЛОДИМ ГОСПОДАРЯМ

Умеблювання: раціональний мінімум

Нарешті це сталося: однокімнатна квартира — ваша. Вона розрахована на двох, але й поява третього члена сім'ї не завдасть ускладнень, якщо правильно розставити меблі.

Квартира починається з передпокою. Він призначений для зберігання верхнього одягу, головних уборів, взуття, тому слід передбачити для цих речей відповідні місця: вішалку з полочкою для головних уборів, вбудовану шафу, полочку для взуття.

Кухня стала в багатьох квартирах найбільш обжитим місцем. Мабуть, через те, що тут найчастіше родина збирається разом. Для зручності обладнання має бути розташоване так: мийниця — стіл — плита. Хай це займе одну стіну. Біля протилежної стіни — холодильник. Біля вікна — обідній столик. А посуд та продукти кладіть до шафок, прибитих над столиком та мийницею. Вікно в кухні не має потреби завішувати шкідливим тюлем, досить зробити шторку із ситцю в горох, смужку чи квіточку. Вона повинна кріпитися до карниза і легко пересуватися по ньому.

ВСЕ ВНАЧАЛЕ

Печальних слів следи на утробім лиці,
То отблески судьбы на утробім лиці,
То отблески беды на утробім лиці.

Веда сондет, спадет
Ручьем, лавной горной,
Смелей смотри вперед,
С судьбой спорь упорно.
Пусть часто рвется нить,
Без страха и печали,
Ты помни — нужно жить,
Как будто все — вначале.
И мир преобразил,
Не снегом — белым садом
Твой дворик окружен,
И солнце в речке рядом.
Любовь — и жизнь, и свет,
Звезда в ночи крошечной.
И в ней, святой, безгрешной,
Прокладывай свой след
Сквозь беды и обман,
Отчаянье и сплетни
Слепи на дождик летний.
На солнечный тюльпан.
Ты знаешь — сердце просит
Светло и ярко жить.
Пусть часто рвется нить
И пусть любовь приносит
Дыханье перемен, губительных порой,
Себе судьбы другой ты не желай взамен.
Волшебных слез следи на утробім лиці,
То всполохи судьбы на утробім лиці,
То улыбки свет любви на утробім лиці.

Р. ЛЮБАРСКИЙ.

ВЕСНА НА ЗАРІЧНІЙ ВУЛИЦІ

На тихій Зарічній вулиці за станом стоїть їхня хата вікнами до сонця. Ще молодими побудувалися тут Марко Якович і Євдокія Петрівна Оводенки. Тут народилися їхні дві дочки та два сини. Дочки вийшли заміж і випустили з батьківського гнізда. А син Олександр цього не зробив. Привів невістку в рідну оселю. Так і проживають два роки разом з батьками. І це ніскільки не обтяжує молодих. Навпаки, вважають вони, так жити легше. Олександр працює скотарем, а Ліда — дояркою. Рано починається їх трудовий день. А в них маленький синок. Є йому побачити його, поки повернувшись з роботи. Бабуся Євдокія Петрівна, щоб допомогти молодим, перейшла навіві нічним сторожем на ферму, щоб

удень мати можливість разом з діду-сем доглядати вівця.

«Комсомольці» Олександр і Лідія Оводенки — працюють, — говорять завідувач фермою Л. І. Потапова. В той час, як середній наліт по фермі становить близько 10, Лідія одержує по 12,5 кілограма молока на корову. Олександр завжди добросовісно виконує свої обов'язки. Поспішає і свою роботу зробити, і дружній допомогти. Троє старших дітей теж одружені, за їх долю Марко Якович і Євдокія Петрівна спокійні. Змалку привчили їх до роботи. Наймолодший — на службі. Невдовзі батьки одержали подяку від командира.

А. РИБАН.

с. Велика Чечеліївка,
Новгородківський район.

Десятки клубів оздоровчо-го бігу і ходьби створені в Саратовській області. Марширують і освітлені доріжки для любителів бігу в ба-гатьох житлових мікрорайонах, парках і на стадіонах. На трасі здоров'я в суботні і недільні дні виходять цілими сім'ями.

На знімку: спортивна сім'я Олександр і Євдокія Петрівна Оводенки, члени клубу любителів бігу «Еврика» машинобудівного заводу.

Фото Ю. НАБАТОВА.
Фотохроніка ТАРС.

ЧИМ більший вклад ми робимо в розвиток народного господарства, тим більше нам дає держава. Багатша, міцніша країна, щасливіша кожна сім'я, — так вважає плавильник Світловського заводу

Ігор Білоус. І разом з дружиною Світланою, вмірницею цеху № 8, він старається, щоб вклад цей був вагомим. Двадцятирічний Ігор прийшов на підприємство 1981 року, де в'їнадцятирічна Світлана — 1982-го. А 1983 року обоє стали ударниками комуністичної праці. Світлана працює в НММ, що був неодноразовим призером міських змагань комсомольсько-молодіжних команд, Ігор за успіхи в праці та громадському житті нагороджений грамотою міським ЛКСМУ.

Кожне із подружжя — групаморг своїх змін, обоє дружинники. А далі вже прихильності розко-дяться: Світлана — анти-

вістна сандружини, а Ігор співає в чоловічому вокальному ансамблі. Небагато часу після цього залишається на домашні справи, та їх вирішення для об'єднаної спільної інтереси молоді сім'ї — не гнітючий тягар, а просто ще одна справа, яку вони роблять разом.

До речі, на нашому підприємстві працюють і ма-и Ігоря Алла Миколаївна

династії

та батьно Володимир Григоревич. Схоже, що зароджується одна з трудових династій, яких на заводі немало. І там, де в близьких людей тісно переплітаються життя виробниче, громадське та особисте, ладиться і те, й інше.

О. ПОКРОВСЬКИЙ,
плавильник ордена
Трудового Червоного
Прапора заводу чистих
металів імені 50-річчя
СРСР.

м. Світловський.

ДОЛІ ЛЮДСЬКІ

У ВОСЬМОМУ класі нас посадили за одну парту. Ми подружилися, хоча в оточуючих наші стосунки не викликали схвалення, та ми ні на кого не звертали уваги і зустрічалися щодня. Перед закінченням десятого класу я потрапив до обласної лікарні. Писав звіти Ліді.

ЛИСТ У НОМЕР

«А я продовжую любити...»

від неї не одержав жодного листа. Приїхав додому, а Люда наже: «Я люблю іншого, збираюся стати матір'ю...». На випусковому вечорі просила, щоб пробачив її, повторювала, що кохає мене й може зробити так, щоб дитини не було. Я повірив у її любов, сказав, що нічого робити не треба, потім пішов у армію.

За два роки багато чого змінилося. Дитина нежвою народилася, Люда вийшла заміж, тоді розлучилася, знову присяглася у коханні до мене. Та в мене серце закам'яло. Я не розлюбив її, але зрозумів, що все це — тільки обман...

І ось ми стрілися через десять років. У свої тридцять Людмила самітня, все шукає щастя. А я... Як їй сказати, що в мене дружина, діти?

С. В.

Голованівський район.

ГУМОР

ГОРДІСТЬ ЗОЗУЛЯСТОЇ

— Моє Курчаткоросло до рівня:
Погляньте, як довба старого Півня!

Р. ПОПОВИЧ.

ПОВЧАЛЬНА ІСТОРІЯ

Так, ось нарешті моя справжня любов! Яка гарна. Треба спішити, не пропустити. Поступаюсь місцем бабусі і пробіраюся по салону. Швидше, швидше, скоро зупинка «Педінститут», вона, напевне, там виходить...

Ось пролунав її голос. Так, я не помилюся — це він говорить зі мною у найчарівніших снах. Ще кілька рухів, і ми вже дивимось одне на одного. Навіть не віриться, що щастя — ось воно, поруч! Вона ніжно схилиє голівку на моє плече:

— Владку, я знала, що ти мене кохав...

Бал Та це ж моя дружина!

О. ПЕРЛЮК.

Редактор Ю. СЕРДЮЧЕНКО.

«Молодой коммунар» —
орган Кировоградского
областного комитета
ЛКСМ Украины.

На українському мові.

НАША АДРЕСА:
316050. МПС,
м. Кировоград,
вул. Луначарського, 36.

БМ 00688.

Обсяг 0,5 друк. арк.

Індекс 61103.

Зам. № 279. Тираж 83 400.

ТЕЛЕФОНИ: редактора — 2-54-26; відповідального секретаря — 2-55-65; відділу робітничої молоді та внутрішньопартизанського життя, сільської молоді — 2-53-94; пропаганди, листів і масової роботи — 2-59-82; учнівської молоді, морально-естетичного виховання — 2-55-65; військово-патріотичного виховання та спорту, фотолaboratorії — 2-53-22; оголошень — 2-56-65; коректорської — 3-61-83.

Газета виходить у вівторок, четвер, суботу.

Друкарня імені Г. М. Дмитрова
видавництва
«Кіровоградська правда»
Кіровоградського обкому
Компартії України
м. Кіровоград, вул. Гліни, 2.